

Programowanie Aplikacji w Chmurze Obliczeniowej

Laboratorium nr 10

Sterowniki sieciowe w środowisku docker. Tworzenie i wykorzystanie sieci mostkowych definiowanych przez użytkownika. Wolumeny i ich podział. Współdzielenie wolumenów. Integracja systemów plików hosta i kontenera - wolumeny typu bind mount

Dr inż. Sławomir Przyłucki s.przylucki@pollub.pl

Docker - sterowniki sieciowe - cz. I

Sterownik	Opis
Host	Kontener wykorzystuje stos protokołów sieciowych hosta. Brak jest separacji przestrzeni nazw sieciowych (ang. network namespaces) co w praktyce oznacza, ze wszystkie interfejsy sieciowe hosta mogą być bezpośrednio używane w kontenerze.
Bridge	W oparciu o ten sterownik, na hoście tworzony jest most (ang. bridge), którym zarządza daemon Docker. Domyślna konfiguracja tego mostu pozwala na wzajemną komunikację pomiędzy wszystkimi kontenerami, które są do niego przyłączone. Równolegle jest ustawione zezwolenie na komunikację do sieci zewnętrznych z wykorzystaniem mechanizmów NAT (ang. Network Address Translation).

Wszystkie kontenery uruchomiane bez jawnego przypisania do określonej sieci wykorzystują sterownik bridge i są przyłączone do domyślnego mostu (ang. bridge) o nazwie *docker0*

Docker - sterowniki sieciowe - cz. II

Overlay

Wykorzystując ten sterownik, tworzona jest sieć nakładkowa (ang. overlay network), która realizuje połączenia logiczne pomiędzy kontenerami. Struktura tej sieci jest kombinacją lokalnych mostów oraz sieci VXLAN w celu realizacji infrastruktury połączeń kontener – kontener odizolowanej od fizycznej infrastruktury wykorzystywanych połączeń sieciowych.

Sterownik inicjalizowany domyślnie w przypadku wykorzystywania klastrów, np. klastra Swarm

MacVLAN

W tym trybie wykorzystywany jest dedykowany most MacVLAN, który łączy interfejs kontenera z interfejsem hosta. Stosowany do segmentacji sieci oraz zarządzaniem izolowanymi pulami adresowymi. Wspiera mechanizmy separacji ruchu zdefiniowane dla klasycznych sieci VLAN. IPVLAN dają z kolei pełną kontrolę na adresacją (IPv4 oraz IPv6) oraz konfiguracją routingu

Sterownik bardzo przydatny (i popularny) w dedykowanych systemach wykorzystujących kontenery (np. rozwiązania z rodziny IoT) https://docs.docker.com/network/drivers/ipvlan/
https://docs.docker.com/network/drivers/ipvlan/

None

Sterownik ten tworzy sieciową przestrzeń nazw i pełny stos obsługi sieci wewnątrz kontenera. Natomiast nie jest tworzony interfejs sieciowy co sprawia, że kontener (bez dodatkowej konfiguracji) jest całkowicie izolowany od otaczającej go infrastruktury połączeń sieciowych.

Sterownik wykorzystywany przy specyficznych (niestandardowych) rozwiązaniach systemowych w środowisku Docker

https://docs.docker.com/network/drivers/none/

Referencyjna dokumentacja implementacji modelu CNM:
https://github.com/moby/libnetwork/blob/master/docs/design.md

Referencyjna dokumentacja wykorzystania poszczególnych sterowników sieciowych w środowisku Docker:

https://docs.docker.com/network/network-tutorial-standalone/

Połączenia sieciowe - ustawienia domyślne

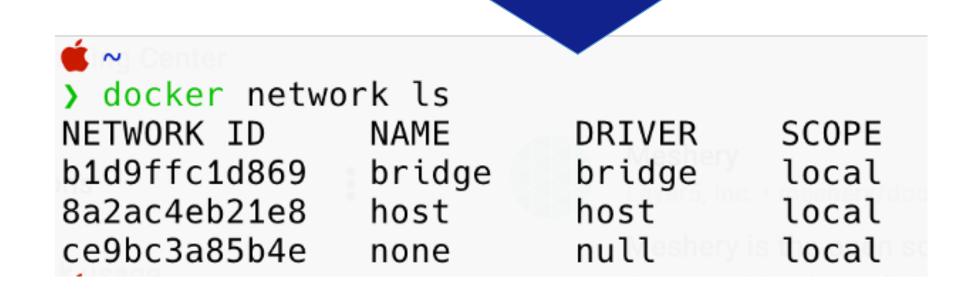
```
₫~
) ip addr
1: lo: <LOOPBACK,UP,LOWER_UP> mtu 65536 qdisc noqueue state UNKNOWN group default qlen 1000
    link/loopback 00:00:00:00:00:00 brd 00:00:00:00:00:00
    inet 127.0.0.1/8 scope host lo
       valid_lft forever preferred_lft forever
    inet6 ::1/128 scope host
       valid_lft forever preferred_lft forever
2: enp0s5: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP> mtu 1500 qdisc fq_codel state UP group default qlen 1000
    link/ether 00:1c:42:49:55:43 brd ff:ff:ff:ff:ff
    inet 10.211.55.13/24 metric 100 brd 10.211.55.255 scope global dynamic enp0s5
       valid_lft 1710sec preferred_lft 1710sec
    inet6 fdb2:2c26:f4e4:0:21c:42ff:fe49:5543/64 scope global dynamic mngtmpaddr noprefixroute
       valid_lft 2591916sec preferred_lft 604716sec
    inet6 fe80::21c:42ff:fe49:5543/64 scope link
       valid lft forever preferred lft forever
  docker0: <NO-CARRIER, BROADCAST, MULTICAST, UP> mtu 1500 qdisc noqueue state DOWN group default
    link/ether 02:42:bb:34:1d:ab brd ff:ff:ff:ff:ff
    inet 172.17.0.1/16 brd 172.17.255.255 scope global docker0
       valid_lft forever preferred_lft forever
```

- W przypadku sterowników o zasięgu (ang. scope) "local", wartość "network ID" jest unikalna dla każdego hosta.
- Dla zasięgu "swarm", wartość "network ID" jest taka sama dla wszystkich maszyn w ramach danego klastra.

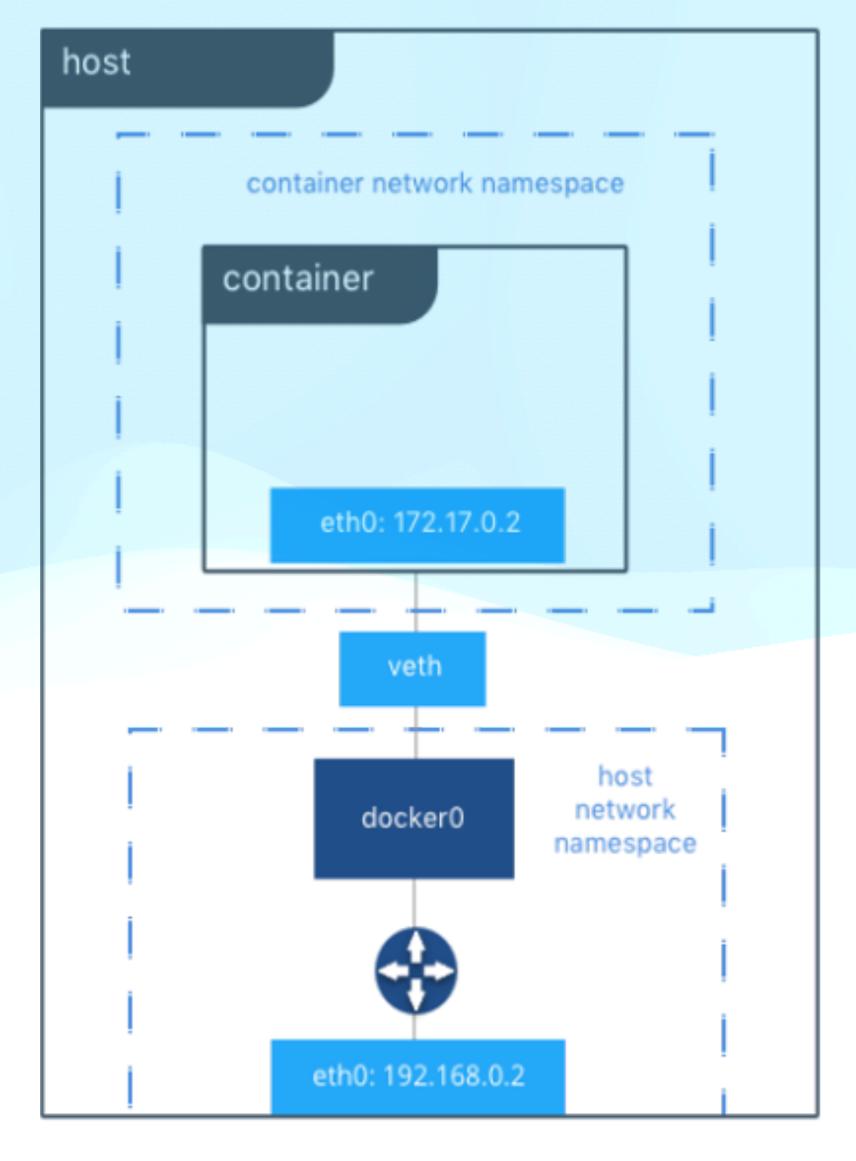
Po instalacji środowiska Docker (Docker Engine) w systemie operacyjnym tworzone jest most (ang. Bridge) o domyślnej nazwie dockerO (nie dotyczy instalacji opartych o Docker Desktop)

Network Bridge Driver - cz. I

```
) docker run --rm -it --name default alpine sh
/ # ifconfig
eth0
         Link encap: Ethernet HWaddr 02:42:AC:11:00:04
          inet addr:172.17.0.4 Bcast:172.17.255.255 Mask:255.255.0.0
          UP BRUADCASI RUNNING MULIICASI MIU:65535 Metric:1
          RX packets:6 errors:0 dropped:0 overruns:0 frame:0
          TX packets:0 errors:0 dropped:0 overruns:0 carrier:0
          collisions:0 txqueuelen:0
          RX bytes:516 (516.0 B) TX bytes:0 (0.0 B)
lo
          Link encap:Local Loopback
          inet addr:127.0.0.1 Mask:255.0.0.0
          inet6 addr: ::1/128 Scope:Host
          UP LOOPBACK RUNNING MTU:65536 Metric:1
          RX packets:0 errors:0 dropped:0 overruns:0 frame:0
          TX packets:0 errors:0 dropped:0 overruns:0 carrier:0
          collisions:0 txqueuelen:1000
          RX bytes:0 (0.0 B) TX bytes:0 (0.0 B)
/ # ip route
default via 172.17.0.1 dev eth0
172.17.0.0/16 dev eth0 scope link src 172.17.0.4
/ #
```


Zakres adresów wykorzystywanych przez kontenery uruchomione w tym trybie są definiowane przez wewnętrzne sterowniki IPAM. Domyślnie, dla default bridge przypisana jest pula adresów: 172.[17-31].0.0/16 oraz 192.168.[0-240].0/20

Network Bridge Driver - cz. II

```
> docker run -d --name new_default alpine sleep 3600
2fbcb44eaa2d19947aba37538bd0bb5b5978793e4b471b96a193985c1c74fba4
) docker network inspect bridge
                                                 CZĘŚĆ I
       "Name": "bridge"
       "Id": "0c37807346bbd5a085ae6891ba079bae2c3c8020d89ccff297a1e8f5078794fa",
       "Created": "2024-05-19T21:44:32.979271625Z",
       "Scope": "local"
       "Driver": "bridge",
        "EnableIPv6": false,
       "IPAM": {
                                                                        Lista i parametry kontenerów
           "Driver": "default",
           "Options": null,
           "Config": [
                                                                        podłączonych do danej sieci
                   "Subnet": "172.17.0.0/16",
                   "Gateway": "172.17.0.1"
       "Internal": false,
       "Attachable": false,
       "Ingress": false,
       "ConfigFrom": {
            "Network": ""
       },
       "ConfigOnly": false
       "Containers": {
           "2fbcb44eaa2d19947aba37538bd0bb5b5978793e4b471b96a193985c1c74fba4": {
               "Name": "new default",
               "EndpointID": "26175d031a187678307dd304e8f8fa54ae06db632aa38f5f00f86e3f3ba86775",
               "MacAddress": "02:42:ac:11:00:04",
               "IPv4Address": "172.17.0.4/16",
               "IPv6Address": ""
```


Network Bridge Driver - cz. III

```
"Options": {
                                                              CZĘŚĆ II
    "com.docker.network.bridge.default_bridge": "true",
    "com.docker.network.bridge.enable_icc": "true",
    "com.docker.network.bridge.enable_ip_masquerade": "true",
    "com.docker.network.bridge.host_binding_ipv4": "0.0.0.0",
    "com.docker.network.bridge.name": "docker0",
    "com.docker.network.driver.mtu": "65535"
},
```

> docker network create --help

docker network create [OPTIONS] NETWORK

Zmiana parametrów (opcji) danej sieci jest możliwa podczas tworzenia własnej sieci

Create a network

Options:

--attachable --aux-address map --config-from string --config-only -d, --driver string --gateway strings --ingress --internal --ip-range strings --ipam-driver string --ipam-opt map --ipv6 --label list -o, --opt map --scope string --subnet strings

Enable manual container attachment

Auxiliary IPv4 or IPv6 addresses used by Network driver (default map[])

The network from which to copy the configuration

Create a configuration only network

Driver to manage the Network (default "bridge")

IPv4 or IPv6 Gateway for the master subnet

Create swarm routing-mesh network

Restrict external access to the network Allocate container ip from a sub-range

IP Address Management Driver (default "default")

Set IPAM driver specific options (default map[])

Enable IPv6 networking Set metadata on a network

Set driver specific options (default map[])

Control the network's scope

Subnet in CIDR format that represents a network segment

https://docs.docker.com/engine/ reference/commandline/ network create/#bridge-driver-options

Konfiguracja sieci - przykład - zmiana MTU

Częstym problemem podczas obsługi kontenerów w danej infrastrukturze sieciowej jest ustawienie własnej wartości MTU (np. równej 9000). Demon Dockera nie sprawdza MTU połączenia wychodzącego. Dlatego wartość MTU jest ustawiona na domyśle 1500.

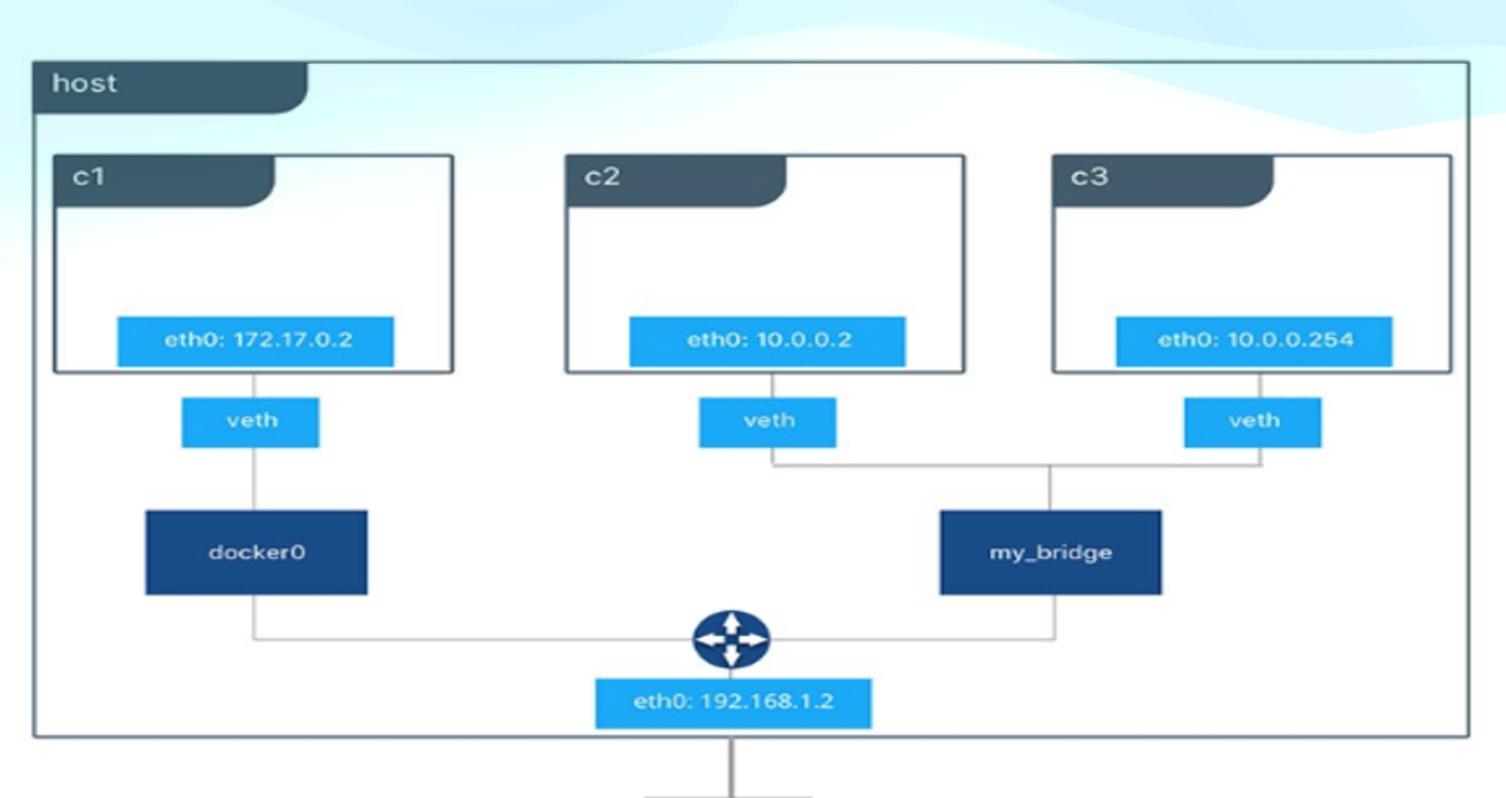
```
) docker network create -o "com.docker.network.driver mtu"=9000 skynet
45686298a893dd8e47eae8aa98f3623e7a7a34fcad782ff88078ea45e6df32f2
docker network ls
                           DRIVER
NETWORK ID
                                     SC0PE
               \mathsf{NAME}
0c37807346bb
               bridge
                           bridge
                                     local
                                     local
cd47a3e5c77f
               host
                           host
1f1079fb7a88
               minikube
                           bridge
                                     local
d2ac7b0a36cf
                           null
                                      local
               none
45686298a893
                           bridge
               skynet
                                      local
> docker network inspect skynet | jq '.[].(**tions'
  "com.docker.network.driver mtu": "9000"
```

Przykład: utworzenie własnej sieci wykorzystującej sterownik bridge z MTU=9000 (tzw. Jumbo frames)

Sieci mostkowe, definiowane przez użytkownika - cz. I

Środowisko Docker daje możliwość definiowania własnych sieci dowolnego typu. Jednym z nich może być tryb mostu definiowanego przez użytkownika. Pośród jego wielu zalet, istotna jest możliwość ręcznego przypisywania adresów (pojedynczych adresów jak i puli adresów) oraz odkrywanie usług po nazwach.

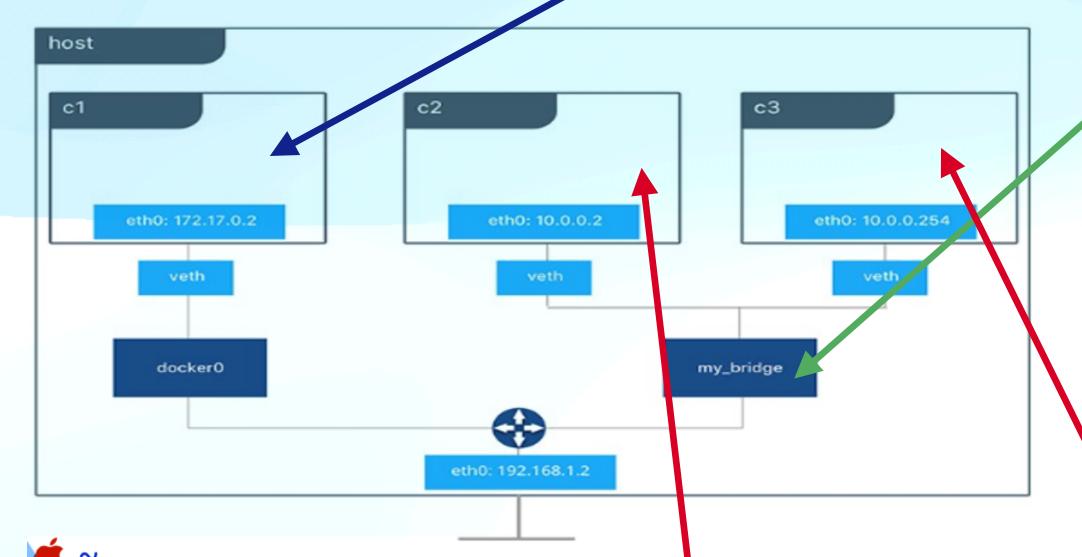
https://docs.docker.com/ network/drivers/bridge/ #differences-between-userdefined-bridges-and-thedefault-bridge

Sieci mostkowe, definiowane przez użytkownika - cz. II

- 2 docker run --rm -dt --name c1 alpine sh c2469d2677c33de55224747456e3d963b3fdc8f108cab15d78c5£840c7b02b08

3 docker run --rm -dt --name c2 --network=my_bridge --ip=10.0.0.2 alpine sh bcf4d9dcd604f8e07dbe0ad17ee93bd40ce5ad54047fb157d115c7dd4de0728f

b docker run --rm -dt --name c3 --network=my_bridge --ip=10.0.0.254 alpine sh
bf2f8c304d867d3f109b2abc3c20510641b29e5668ea25910ad551d73a01ef06

Sieci mostkowe, definiowane przez użytkownika - cz. III

```
> docker network inspect my_bridge | jq '.[].Containers'
           "bcf4d9dcd604f8e07dbe0ad17ee93bd40ce5ad54047fb157d115c7dd4de0728f": {
            "Name": "c2",
            "EndpointID": "da23f76ac41968ed9844ba0346e2265b8f4f9946e93ee05a7ffe888bd80d05d9",
            "MacAddress": "02:42:0a:00:00:02",
            "IPv4Address": "10.0.0.2/24",
            "IPv6Address": ""
           "bf2f8c304d867d3f109b2abc3c20510641b29e5668ea25910ad551d73a01ef06": {
            "Name": "c3",
            "EndpointID": "cdb27005b0a35bac9f7c30b7cdc9d42a7d5ca5354116ed0f87c402f3f66ba893",
            "MacAddress": "02:42:0a:00:00:fe",
            "IPv4Address": "10.0.0.254/24",
            "IPv6Address": ""
                                                                     ) docker network ls
                                                                                    NAME
                                                                     NETWORK ID
                                                                                                DRIVER
                                                                                                           SCOPE
                                                                                                bridge
                                                                     0c37807346bb
                                                                                    bridge
                                                                                                           local
                                                                     cd47a3e5c77f
                                                                                    host
                                                                                                host
                                                                                                           local
docker network connect <NETWORK> <CONTAINER>
                                                                     1f1079fb7a88
                                                                                    minikube
                                                                                                bridge
                                                                                                           local
docker network disconnect <NETWORK> <CONTAINER>
                                                                     136a4110981f
                                                                                    my_bridge
                                                                                                bridge
                                                                                                           local
                                                                     d2ac7b0a36cf
                                                                                                null
                                                                                                           local
                                                                                    none
```


Tryb tryb mostu definiowanego przez użytkownika umożliwia przyłączanie do sieci i odłączenia kontenera od sieci w trakcie jego działania. W pozostałych trybach (np. w trybie mostu domyślnego) należy zatrzymać kontener i przyłączyć go do innej sieci.

Tworzenie wolumenów - cz. I

```
> docker volume create testV1
testV1
) docker volume ls
DRIVER
          VOLUME NAME
          7933cc3c3323223fb4725b44a8ffafb2de6eac45c872d850c13672336ce6cdc3
local
          <u>buildx_buildkit_labbuilder0_state</u>
local
local
          testV1
 docker volume inspect testV1
        "CreatedAt": "2023-04-23T19:50:08Z",
        "Driver": "local"
         'Labels": null,
        "Mountpoint": "/var/lib/docker/volumes/testV1/_data",
        "Name": "testV1",
        "Options": null,
        "Scope": "local"
```

Deklaracja innego sterownika wolumenu (ang. volume driver) jest możliwa tylko i wyłącznie w trakcie tworzenia wolumenu jako samodzielnego zadania (czyli w poleceniu docker volume create)

Dodatkowe opcje dla sterowników innych niż local

https://docs.docker.com/storage/volumes/#use-a-volume-driver

docker volume create --help

Usage: docker volume create [OPTIONS] [VOLUME]

Create a volume

```
Options:
```

```
-d, --driver string
--label list
-o, --opt map
```

Specify volume driver name (default "local")
Set metadata for a volume
Set driver specific options (default map[])

Przyłączanie kontenera do utworzonego wolumenu - cz. I

Aby wykorzystać utworzony wolumen należy stworzyć nowy kontener, np. na bazie obrazu Ubuntu, i zamontować utworzony wcześniej volumen do do tego kontenera. W tym celu wykorzystywana jest opcja –v lub opcja –mount w poleceniu docker run

Proszę zapoznać się z fragmentem dokumentacji (link poniżej). Obecnie obie opcje są poprawne ale zalecane jest używanie opcji --mount ponieważ tylko ona jest wykorzystywana w przypadku korzystania z wolumenów w architekturach klastrowych (np. Docker Swarm).

https://docs.docker.com/storage/volumes/#choose-the--v-or---mount-flag

Składnia opcji --mount wymaga podania pary kluczy, source oraz target:

source=<nazwa wolumenu>,target=<miejsce mountowania w kontenerze>

Ścieżka w kluczu target powinna być ścieżką bezwzględną (zaczynać się od /). Jeżeli podana ścieżka nie istnieje to zostanie ona dodana w wyniku działania polecenia docker run

Przyłączanie kontenera do utworzonego wolumenu - cz. II

Wolumen jest zarządzany przez daemona Docker i przechowywany w domyślnej ścieżce w systemie plików hosta

Ustawienia domyślne dla wolumenu to:

- tryb (ang. Mode): z —-> oznacza zezwolenie na współdzielenie wolumenu
- uprawnienia: RW

Warto zapoznać się z dodatkowymi przykładami:

```
docker container inspect voltest | jq '.[].Mounts'
[
    "Type": "volume",
    "Name": "testV1"

"Source": "/var/lib/docker/volumes/testV1/_data",
    "Destination": "/magazyn",
    "Mode": "z",
    "RW": true,
    "Propagation": ""
}
]
```

https://github.com/rhatdan/moby1/blob/ e6473011583967df4aa5a62f173fb421cae2bb1e/ docs/sources/reference/commandline/cli.md#run

Współdzielenie wolumenów

```
) docker run -dt --rm --name voltestA --mount source=testV1,target=/magazynA ubuntu /bin/bash
7b51632d8289435093aeab9b4f492d209ect4e9c3d8959330c3a0bce33cae159
ć ~
> docker run -it --rm --name voltestB --volumes-from voltestA
root@f01e4e25524e:/# ls -al | grep magazynA
drwxr-xr-x 2 root root 4096 Apr 23 19:50 magazynA
root@f01e4e25524e:/#
 > docker container inspect voltestA | jq '.[].Mounts'
     "Type": "volume".
     "Name": "testV1",
     "Source": "/var/lib/docker/volumes/testV1/_data",
     "Destination": "/magazynA",
     "Driver": "local",
     "Mode": "z",
     "RW": true,
     "Propagation": ""
```

https://docs.docker.com/storage/volumes/ #share-data-between-machines

```
> docker container inspect voltestB | jq '.[].Mounts'
   "Type": "volume".
   "Name": "testV1",
    "Source": "/var/lib/docker/volumes/testV1/_data",
   "Destination": "/magazynA",
   "Driver": "local",
   "Mode": "",
    "RW": true,
   "Propagation": ""
                            UWAGA: brak flagi "z"
```


W przypadku współdzielenia wolumenów, bezpieczna konfiguracja to prawa dostępu "read-only". Sposób deklarowania takiego atrybutu wolumenu:

https://docs.docker.com/storage/volumes/#use-a-read-only-volume

ubuntu /bin/bash

Tworzenie wolumenu wraz z kontenerem

Istnieje możliwość tworzenia wolumenów w trakcie tworzenie samego kontenera Docker.

Ponownie wykorzystywana jest opcja –v lub –-mount w poleceniu docker run a różnica polega na tym, że w kluczu source podawana jest nazwa wolumenu, który nie został wcześniej utworzony.

```
docker run -it --rm --name voltestC --mount source=newVol,target=/newdir ubuntu /bin/bash root@258574e26499:/# ls -al | grep newdir drwxr-xr-x 2 root root 4096 Apr 23 21:01 newdir root@258574e26499:/# ■
```

```
docker volume inspect newVol

{
    "CreatedAt": "2023-04-23T21:01:35Z",
    "Driver": "local",
    "Labels": null,
    "Mountpoint": "/var/lib/docker/volumes/newVol/_data",
    "Name": "newVol",
    "Options": null,
    "Scope": "local"
    }
}
```

Usunięcie wolumenu:

docker volume rm <nazwa wolumenu>
Usunięcie wszystkich
niewykorzystywanych wolumenu:

docker volume prune

Nie można usunąć wolumenu, który jest wykorzystywany. Należy wcześniej usunąć kontener, który używa ten wolumen.

Wolumeny typu bind mount

```
/ ~/Labs/lab10
> mkdir -p ~/Labs/lab10/nglogs
/ ~/Labs/lab10
> docker run -d --name ngx \
 --mount type=bind, source=/Users/slawek/Labs/lab10/nglogs, target=/var/log/nginx \
 -p 4002:80 nginx
b5f3cdf7e44e273aeb2a5d1c131efba94347d0d72224009c5c124e6255b7d8ca
```



```
"~/Labs/lab10
} docker container inspect ngx | jq '.[].Mounts'
[

"Type": "bind",
    "Source": "/Users/slawek/Labs/lab10/nglogs",
    "Destination": "/var/log/nginx",
    "Mode": "",
    "RW": true,
    "Propagation": "rprivate"
}
]
```


Korzystanie z wolumenów typu bind mount wymaga by był wcześniej utworzony katalog w systemie macierzystym oraz by miał on prawa dostępu zgodne z zaplanowanym wykorzystaniem tego wolumenu

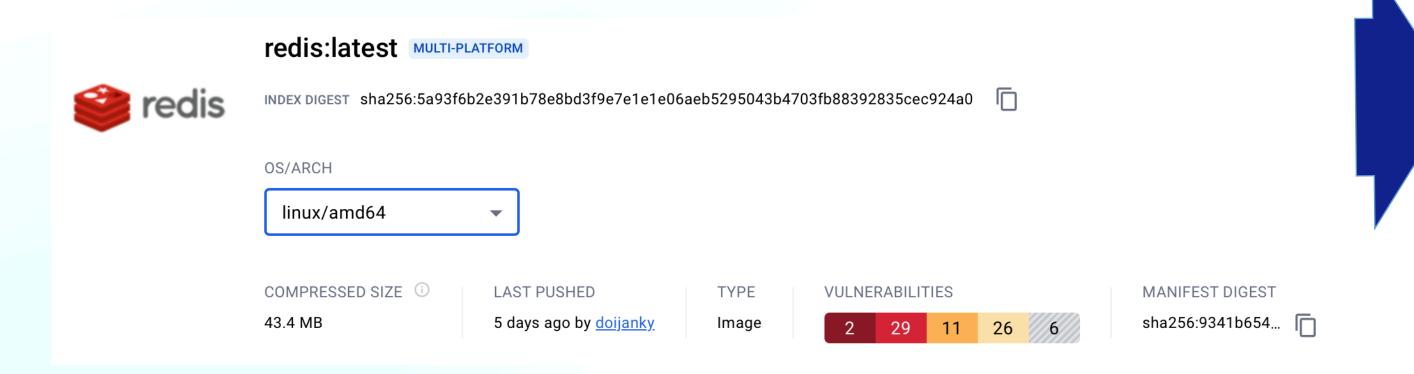

Deklaracje wolumenów w plikach Dockerfile

Przykład: Należy odnaleźć na DockerHub obraz oficjalny bazy Redis a następnie w zakładce arch wybrać np. amd64.

https://hub.docker.com/layers/library/redis/latest/images/

<u>sha256-9341b6548cc35b64a6de0085555264336e2f57</u> <u>Oe17ecff20190bf62222f2bd64?context=explore</u>

ayers	(17)			
L,	3	RUN /bin/sh -c set -eux; apt-get update; apt-get insta	872 B	Θ
Ļ	4	ENV GOSU_VERSION=1.17	0 B	Θ
L,	5	RUN /bin/sh -c set -eux; savedAptMark="\$(apt-mark	1.44 MB	9
L,	6	ENV REDIS_VERSION=7.2.4	0 B	Θ
L,	7	ENV REDIS_DOWNLOAD_URL=http://download.redis	0 B	Θ
L	8	ENV REDIS_DOWNLOAD_SHA=8d104c26a154b29fd	0 B	Θ
L	9	RUN /bin/sh -c set -eux; savedAptMark="\$(apt-mark	14.92 MB	
L,	10	RUN /bin/sh -c mkdir /data && chown redis:redis /da	97 B	Θ
Ļ	11	VOLUME [/data]	0 B	Θ
L	12	WORKDIR /data	32 B	Θ
L	13	COPY docker-entrypoint.sh /usr/local/bin/ # buildkit	570 B	Θ
L,	14	ENTRYPOINT ["docker-entrypoint.sh"]	0 B	Θ
Ļ	15	EXPOSE map[6379/tcp:{}]	0 B	Θ
Ļ	16	CMD ["redis-server"]	0 B	Θ

Zadanie OBOWIĄZKOWE

Należy uruchomić trzy kontenery o nazwach odpowiednio: web1, web2, web3, które zawierać będą serwery nginx w wersji latest w taki sposób by:

- wszystkie te serwery były podłączone do jednej sieci mostkowej definiowanej przez użytkownika (nazwa sieci: lab10net),
- wszystkie serwery były dostępne z sieci zewnętrznej (z poziomu używanego komputera, laptopa),
- poszczególne serwery wyświetlały prosta stronę html zawierającą: numer laboratorium, imię i nazwisko studenta a strona ta została podłączona do każdego z serwerów nginx wykorzystując wolumeny z uprawnieniami dostępu: read-only,
- poszczególne serwery zapisywały logi do trzech dedykowanych katalogów w podkatalogu katalogu domowego o nazwie *lab10*. Katalog *lab10* ma zostać dołączony do kontenerów również wykorzystując wolumeny.

W sprawozdaniu proszę umieścić wszystkie użyte polecenia wraz z wynikiem ich działania. Polecenia te powinny dowieść, że wszystkie trzy serwery poprawnie wyświetlają stronę html a logi serwerów zostały poprawnie zapisane i są dostępne w systemie macierzystym (z poziomu wykorzystywanego komputera, laptopa)